

Izhaja vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 avd (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerati oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilni račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Pismo iz Dalmacije.

Pomladanje solnce je zasijalo tudi v avstrijskih kolonijah: v Dalmaciji. Zima je bila nenavadno ojstra, pod debelimi zameti snega je počivala utrujena zemlja in se pripravljala na novo bujno življenje. In zasijalo je poletje in prepovedila se je naša zemlja.

Preobrat, ki je zajel Trojednico, je ločil posledica dolgotrajnega brezglavlja hrvatske politike. Ne govori se zastoj: naš narod je še mlad, pak preboli sam od sebe težko bolezen. In res: naenkrat je navstala kriza in nastopilo je rapidno zdravljenje. Mislim na novo politiko naše Trojednice in na njene prve plodove.

Ali, tu moramo naglasiti neko dejstvo, da uverim brate Slovence, da prvi plodovi hrvatske politike imajo res veliko vrednost in da to niso danajski darovi. Tudi doslej je bilo v naši politiki časov, ko so narodni voditelji govorili: izvajali smo veliko znago — ali takoj za tem se je pokazalo, da so se prevarili. Narodu vsaj ni bilo nič bolje od njihovih zmag.

Danes vodijo hrvatsko politiko solidnejši ljudje in ta se bori za realnejše svrhe, pak ni straha, da bi tudi to pot doživeli razočaranj. Pri nas je se le sedaj nastopil čas dela. Ono, kar smo rušili dvajset in več let, zrušili smo zadnjim odločnim udarcem, a sedaj je — kar je glavno — videti na pogoršču tisoče in tisoče marljivih delavcev, ki oduševljeno zidajo nove hramove hrvatski svobodi. Izskustvo nas je naučilo, da so prvi sadovi nestanovitni, ako se ne dela tudi na dalje in da: ne napredovati pomenja nazadovati.

Da preidem na konkretnije, moral bi vam govoriti marsikaj o hrvatski politiki v Dalmaciji. Težko je govoriti o tem na sploh, ker so se naše razmere tako spremenile, da jih je sedaj težko umeti po kratkem opisu. Ali to tudi ni glavno za vas. Vas bo gotovo bolj zanimalo dejstvo, da je Dalmacija danes popolnoma emancipirana od starih predsodkov, da se je ta dežela končno rešila more, ki je ni dajala dihati. Pomislite! Ko se je pred leti napovedovala kaka nova diplomatska spletko z Dunaja, se je v Dalmaciji vse vznemirilo in pripravljalo „na odpor“. Danes pa, ko so neki naši ptiči zakvakali o „novi avstrijski stranki v Dalmaciji“, se Dalmatinci smejejo, pak menijo, da se te vesti niti ne more jemati za resno.

Kdo je ohrabil Dalmatince, da se ne boje več niti Dunaja, tega starega neprijatelja Dalmacije? En sam neznaten logični zaključek: za Dalmacijo in Trojednico v obče je bilo slabo, ker je Dunaj podpiral neslogo med istokrvnimi brati. Treba torej odstraniti neslogo in delati složno, pa bo tudi dobro!

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šonoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — č.

Stanko se je spremenil v obraz — pomračil se in je uporno zasukal svojo glavo od poodčima, ali rekel ni niti besede.

— Ježiš se jeli, je nadaljeval Grga... Vedno bolje, nego da joče... Ali sedaj zapomni si, kaj ti hočem reči: ono deklico pod vrhnikom izbij si iz glave za vedno. Ako ti je postalo težko živeti sam brez žene, te bom ženil jaz, toda z deklico, ki ti jo jaz dobim, ki ti bo enaka po rodu in stanu — ali tiste Gričanke mi ne privedeš nikdar pod mojo streho.

— Na zasramuj je! je planil Stanko in udaril z ного ob tla.

— Glej, glej! Mislim sem, da se ne znaš več jeziti. Škoda, reš škoda, da nimaš preslice pri roki... še pogladi bi me od tod... Ali potrpi, pojdem takoj, samo ti povem še

In beseda je postala dejanje.

Hrvatov in Srbov ni složila nikaka sentimentalnost, ampak kruta potreba in skupne muke. In to je najbolje jamstvo za složno delo v bodoče. Sloga Hrvatov in Srbov je najsvetlejša pojava v našem javnem življenju, ki nam že začenja odsevat povsodi: v politiki, v književnosti, v narodni ekonomiji in v vsem našem družabnem življenju. Ta sloga nam je pokazala nove poti, ki vodijo do ustvarjenja celokupnosti in samostalnosti Hrvatske; v kali je zadušila pogubni biljki, ki sta grozili naši narodni nji: klerikalizem (ki ga ni smeti zameniti z verskim čutstvom) in šovinistično starčevićijanstvo.

Nevarnost klerikalizma malo da ni prišla nad našo deželo, da se ni še o pravem času vnelo narodno srce katoliškega svečeništva, ki se danes v prvih vrstah bori za dobro domovine — na tem svetu. Svečenik je v naši deželi zelo vpliven in on je bil najmočnejše orožje intrigantnega Dunaja. Ali ko nam je Handel — bivši namestnik — odkril karte avstrijske politike, so svečeniki prvi vstali, da so v cerkvi oznanjevalci vere, v narodu pa narodnjaki. Smelo morem zatrditi, da Dalmacija ne bo nikdar več prikladna za klerikalno biljko.

Omenil sem tudi šovinističnega starčevićjanstva. Starčevićjanci so imeli nedavno v Dubrovniku skupščino, na kateri so reorganizirali svojo stranko. S te skupščine sta glavna dva momenta: 1) da je predsedoval dr. Majstrovic, goreč resolucijskaš, in 2) da je najdostojnejše obsodila atentat poslanca Perića, ki je poskušal, da bi angažiral starčevićjance za novo „avstrijsko stranko“. To pomenja z drugimi besedami, da so starčevićjanci v Dalmaciji zavzeli drugo, korektnije stališče nasproti novim razmeram in orijentacijam, sosebno nasproti srbskemu vprašanju, in da so se tudi oni iznebili Dunaja. Dalmacija je v letu 1903 energično zastopala Hrvatsko, ko se je srdito stresla, da otrese sebe suženjske verige. Dalmacija je ustvarila reško in zadarsko resolucijo, katerih pomena ni treba komentirati. Dalmacija je ravnokar storila korak dalje, obsodivši hrvatskega zloduha Franka in izjavivši se od Zadra do Špiča za Zagreb, ali ne več s pomočjo Dunaja, ampak Budimpešte.

Nadaljeval bodem.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzjavno poročilo).

Dunaj 26. Med došlimi vlogami današnje seje se nahaja med drugim interpelacija posl. Kratochvila in tovarišev glede konečne rešitve obrtne reforme. V interpelaciji se navaja: Bati se je, da bo poslanska zbornica po volitvah v delegacije odgodjena, ozir. za-

nekaj... Tikoj jutri sedeš na konja in pojdeš v Ivanič... Tam boš vežbal v orožju in jahanju petdeset mladih konjenikov, ki sem jih vpisal v čete gospoda škofa. Ko dovršiš to delo, se moreš povrniti zopet semkaj, da boš jokaj za golobico, ki ti je odletela...

Rekši to, je odšel hitro in zaprl vrata za seboj.

Stanko je ostal v sobi zadražen in je slišal od zunaj peklenski smeh svojega poodčima. Čudno mu je bilo v ta hip pri duši. Zdelo se mu je, kakor da je iz njegovega srca izginila vsaka sled ljubavi in spoštovanja do človeka, ki ga je imenoval svojega poodčima.

Kakor mu je zapovedal zupan Grga Prišlin, je naslednjega dne Stanko odjahal v Ivanič in ostal tamkaj poln mesec dni. Potem se je povrnil domov in je živel tu čudno, nenavadno življenje. Ako ni imel opravila v službi škofovi, zajahal je konja, obesil lok in odjahal na lov v planino, od koder se je vračal kasno v noč.

S poodčimom se nista videla po več dnij, a ko sta se sešla, komaj da je spregovoril kako besedo žnjim. Bilo mu je tužno, nezno. Gineval je vidno, a vendar je bil

ključena, vsled česar se razprava o obrtni reformi zategne na škodo obrtnikov, eventuelno se prepreči. Zato vprašajo interpelantje ministerskega predsednika: Ima li vlada res tak namen? ako ne, je li vlada od svoje strani pripravljena odrediti potrebno, da se posvetovanje in konečno rešitev obrtne reforme vsled zasedanja delegacij ne prekine?

Ko so bile prečitane došle vloge, je takoj vstal ministerski predsednik princ Hohenlohe, da odgovori na pravkar stavljeno interpelacijo. Ministerski predsednik je rekel, da vlada nikakor ne namerava preprečiti zakonitega posvetovanja o obrtni reformi. Vlada si je v svesti, kakega velikega pomena, da je obrtna reforma in stori vse, da omogoči visoki zbornici zakonito razpravo te stvari. (Pohvala.)

Nato je zbornica nadaljevala debato o izjavi ministerskega predsednika. Prvi je govoril posl. dr. Stransky.

Dunaj 25. Izredna seja zbornice je pričela ob 3. uri 40 minut. Ko je predsednik prečital določbe nanašajoče se na volitve delegacije, se je pričelo z volitvijo delegatov za kraljestvo Češko. Volitev se vrši v popolnem redu.

Zbornica je v delegacijo izvolila za Trst: posl. Morpurgo, namestnikom posl. Pitacco; za Istro: Bartoli-ja, namestnikom Polesini-ja; za Goriško-Gradiško: Verzeznassi-ja, namestnikom Lenassi-ja.

Princ Hohenlohe na delu.

Na dunajski borzi se je bila včeraj razširila vest, da je knez Hohenlohe že podal svojo demisijo in da je namestnik nižeavstrijski, grof Kielmansegg, dobil nalog za sestavo novega ministerstva.

Vsaj v tej obliki nam se ta vest ne zdi verjetna. Gotovo pa je nekoliko prenapeljena. Da položaj princa Hohenlohe ni prijeten in da dosednji vspehi njegovih prizadevanj v dosego kompromisa v stvari volilne reforme niso nadebudni, to je res in gotovo je, da je princ Hohenlohe sam že najbolj na jasnem v tem pogledu. Položaj se mu je močno poslabšal, čim so Čehi odločno odklonili predloge, ki jih jim je stavil. Temu neugodnemu preobratu med Čehi ni toliko vzrok vprašanje števila mandatov, kolikor zahteva Nemcev — od katere nočejo nikakor odjenjati — da se volilna okrežja ne morejo spremeniti brez dvetretjinske večine. To pomenja z drugo besedo, da na kričeče-krivičnem privilegiju, ki je namenjen Nemcem po sedaj nameravani volilni reformi se ne bo moglo nikdar nič spremeniti. Če bi Slovani — in ne le Čehi — privolili v to zahtevo Nemcev, bi sami sebe obsodili v obnemoglost za nedogledne čase, bi si sami zadrgnili vrv okolo vratu. Ker torej Nemci nočejo odnehati od te skrajne zahteve svoje, Slovani pa ne morejo privoliti vanje — je verjetno, da je princ Hohenlohe obupal nad svojo misijo. Vendar se nam zdi

njegov poodčim srecen, ko ga je mogel zbadati v srce z ujedljivimi besedami. Ko se je v polovici l. 1394., doznalo da se hrvatska liga pripravlja v Bosni, Dalmaciji in Slavoniji na odločno vojno proti kralju Šišmanu, hotel je Stanko po vsej sili stopiti v čete ligašev in kreniti v Bosno Grga Prišlin, doznavši o nakani Stankovi, je poskušal vse, da jo prepreči. Bal se je, da se ne bi mladenič, čim bi bil ločen od njega, nikdar več ne povrnil. Bog ve, da-li ne bi se potem kje nameril na Iso — je računal zupan sam s seboj —, bi jo oženil — a potem bi stvar mogla postati nevarna, ker bi tajna, ki jo varujem, došla slednjič na dan. Navil je druge žice. Pozval je Stanka pred-se in ga začel prositi in zaklinjati, da naj ga ne pušča samega na stare dni. Postaral sem se — je govoril osiveli hudobnež na pol iltečim glasom — postaral in obnemogel, a ti me hočeš zapustiti takega Ni več v meni tiste moči kakor nekaj. Težko bi mi bilo samemu v teh burnih časih Toliko let si bil pod mojo pažnjo in skrbjo, odgajal sem te, kakor da si mi rojstno dete, da boš danes jutri palica starosti moje, pa kaj sem dočakal? Hočeš iti v vojsko, a ne vprašuješ, kaj bo iz poodčima, ako pogineš.

— kakor rečeno — vest o že podani demisiji prenapeljena. Psihologično ne bi bilo ravno lahko razumljivo, da bi po odločnosti, ki jo je princ Hohenlohe kazal še pred par dnevi, že sedaj kapituliral, predno je storil svoje zadnje korake, predno je odseku, za volilno reformo predložil svoje lastne predloge, in videl, kako so bili isti vsprejeti. To se pa ni zgodilo še do tistega časa, ko je bila razširjena gornja vest o že podani demisiji.

Princ Hohenlohe podal demisijo?

Z Dunaja poročajo: Na borzi, v političnih krogih in v krogih ministerskih dostojanstvenikov se govori, da je princ Hohenlohe podal svojo demisijo kakor ministerski predsednik in da je nižeavstrijskemu namestniku Kielmanseggu poverjena sestava novega kabineta.

Iz Hrvatske.

Demisija hrvatskega bana odklonjena.

Iz Budimpešte poročajo: Govori se, da je hrvatski ban, grof Pejačević, podal cesarju svojo ostavko. Cesar ga je pa naprosil, naj ostane na svojem mestu, čemur da se je ban udal.

Dogodki na Ruskem.

Za versko svobodo.

Stranka „kadetov“ predloži danes državni dumi, kakor javljajo iz Petrograda, zakonski načrt o verski svobodi, ki se temelji na nastopna načela: Nobenega se ne bo smelo preganjati radi verskega vprašanja. Odpravljene so vsi zakoni, ki omejuje verske ali politične pravice državljanov, naj isti pripadajo kateremu-koli verskem izpovedanju. Vsa veroizpovedanja, obstoječa v ruski državi, oziroma, ki bodo pripuščena v bodoče, uživajo popolno svobodo, v kolikor se ne dotikajo kazenskega zakonika. Nobenega se ne more prisiliti, da pripada kaki veri. Nihče ne more odrekati izvršitve lastnih dolžnosti, booi civilnih, bodisi političnih, z izgovorom, da je to v nasprotstvu z njegovim verskim prepričanjem. Izvzeti so slučajji, predvidjeni v zakonih. Z dovršenim 17. letom ima vsakdo pravico, da spremeni vero. Verski pouk v šolah se uravnava s posebnim zakonom.

Kronski gozdi na prodaj.

Londonski „Standard“ poroča iz Petrograda: Govori se, da namerava uprava carskih apanaž prodati gozdove nekemu berlinskemu sindikatu za 50 milijonov rubljev, da se jih v slučaju ne polasti narod.

Gibanje med železničarji.

„Voss. Zeitung“ poroča iz Petrograda, da glasom vesti, došlih tjakaj iz Moskve in Harkova, v par tednih izbruhne štrajk železničarjev. Bati se je tudi splošnega štrajka v baltičskih pokrajinah. Aretovanih je bilo baje že mnogo železničarjev.

V imenu ljubezni, ki sem jo vedno in jo gojim do tebe: ne zapuščaj me, sinko, v moji starosti. Saj bi te Bog kaznoval, ako bi storil tako grdo delo nevhvaležnosti! Grga je iztisnil iz oči dve veliki solzi in si pokrnil obraz z rokama. Spretno se je hlinil. Mladenica pa je ganila ta hlinjena žalost županova: pristopil je k njemu in ga prijel za roko. Umiri se je rekel Stanko, ostanem pri tebi. Grga je skočil po konci in objel svojega prosinjenca ter govoril ganjenim glasom: Ostani, ostani dete moje! Odslej ti bom bolji, nego sem ti bil kedaj.

Stanko je ostal in Grga je držal besedo. Bil je blag in ljubeznjiv nasproti Stanku kakor nikdar poprej. Ali vse to ni moglo ozdraviti bolezen duše Stankove.

Ali povrnimo se sedaj k družbici sedeči na klopi pred hišo Živana Benkovića.

Živan je sedel poleg svoje žene in ni nič govoril. Bilo mu je to vedno v navado, kadar jej je imel povedati kaj važnega.

— Danes si bil, Živan, v vinogradu na Bukovcu? ga je vprašala Jela želeča doznati o čemer jej je imel mož govoriti.

— Bil sem, kakor sem ti rekel že pred

Drobne politične vesti.

Ustaja v Natalu. „Reuterjev biro“ poroča iz Pretorije, da smatrajo položaj v Natalu nevarnim. Angležke čete so prejele ukaz, naj bodo za vsak slučaj pripravljene. Etiketna vprašanja na španskem dvoru in Avstro-Ogrska. Berolinska „Kreuzzeitung“ piše: Nadvojvoda Fran Ferdinand, ki bo prisostvoval poroki španskega kralja v Madridu kakor zastopnik avstrijskega cesarja, ni dobil mesta med prestolonasledniki, češ, da ni sin vladarja. To zapostavljanje je vzbudilo v dunajskih dvornih krogih nevoljo. Zapostavljanje pripisujejo angleškemu vplivu, ki ga podpira še bodoča kraljica. Na Angležkem so baje zelo ozlovoljeni radi vedenja Avstro-Ogrske ob maroškem vprašanju.

Rizzi in Bennati pri princu Hohenuhohe. Včeraj sta bila, kakor javljajo z Dunaja, pri ministerskem predsedniku istrska državna poslanca Rizzi in Bennati. Hohenuhohe je rekel, da bo v odseku za volilno reformo predlagal, naj se število italijanskih mandatov zviša za dva. Rizzi je zahteval, naj dobe ta dva mandata primorski Italijani.

Domače vesti.

Iz dekanske občine dne 18. maja: Neki dopisnik „Edinosti“ od dne 4. maja je poročal o veliki vrtni veselici, ki se je vršila v Dekanih. V istem dopisu je omenjal tudi, kako da je sploh opazati pod sedanjim županom lep napredek povsodi, kako da stara nasprotstva izginjajo in se vrača mir v našo občino. Občina da je začela tudi gospodarski napredovati itd. itd. V „Edinosti“ od dne 8. maja t. l. pa je zopet neki dopisnik stavil vprašanje do glavarjev naše velike občine, kako to, da se volilne liste za prihodnje občinske volitve še ne pripravljajo in da-li niso še izgotovljeni tisti občinski računi, ki bi bili imeli biti gotovi že lansko leto. Ta dopisnik bi bil resnico povedal, ako bi bil rekel, da občinski računi bi bili imeli biti sklenjeni pred petimi leti; in dokler ne povrnejo, oziroma ne poravnajo občinskih računov prejšnji upravitelji teh računov, ne morejo biti ti povsem sklenjeni. — Dalje zahteva dopisnik, naj bodo volitve svobodne in še le potem da pride do miru in napredka v občini.

Dopisnik od dne 4. maja pravi, da se vrača mir in da je napredek v občini, oni od 8. maja pa pravi, da pride še le po svobodnih volitvah mir v občino. Zadnji dopisnik omenja tudi, da njim ni zameriti, če vprašujejo po volitvah. O gotovo ne — tem manj, ker se nekateri volilci vesele na obljubljenih 4000 K od strani nekega velikega gospoda. Tudi agentje so že pripravljene z obljubljanjem mastnih plač po 20 K na dan...! Ali kaže to na svobodne volitve, če se to obetanje uresniči?

Pri nas ni bila navada, da bi bile volilne liste izgotovljene že pred pretekom triletne dobe županovanja. Navadno so se volitve vršile po eno leto pozneje. Radi tega se menda okrajno glavarstvo v Kopru še ni ozrlo na prošnjo onih občinskih odbornikov, ki zahtevajo volilne liste. Po želji dopisnika je zamujenih še le 10 dni, iz česar je sklepati, kako željno pričakujejo izlasti agentje razpisa volitev radi — obljubljenih plač. Tako tudi nekateri volilci, ki jim je več ležeče na tem, če kdo kaj plača, nego pa, kdo bo izvoljen v občinski zastop. Toda zanašamo se na večino poštenih volilcev, ki jim ni do jedi

odhodom! je odgovoril Živan. — Rezano je, vezano, okopano, vse je v redu — samo naj Bog da še blagoslova našemu trudu, pa bo dobro.

— Ali se nisi s to potjo oglašil pri Janku?

— Za hip... Zdravi so... Vseh vas pozdravljajo.

— Ali se ne sliši nič novega?... tam, na kapiteljski strani? je vprašala Jela z nova.

— Na tem svetu je vedno kaj novega! je odgovoril Živan in se pogladil po kolenih. To je bilo znamenje, da se mu jezik skoro razveže.

Jela je pogledala moža po strani in čakala.

— Zdi se, da se je Bog začel spominjati svojih dolžnikov — je začel Živan po kratkem presledku.

— Na vsakogar pride vrsta! je pripomnila Jela, da-si ni vedela, kaj mož misli.

— Mari si že čula? je vprašal Živan in pogledal ženo.

(Pride še.)

in pijače, ne do obetanega denarja, marveč za pošteno stvar, za — dober uspeh volitve.

Križi in težave uredništva. Na drugem mestu priobčujemo polemichen dopis iz občine dekanske, ki nas je vspodbudil, da smo napisali nastopne opazke. A to ne morda le na adresu dekanskih dopisnikov, ampak na adresu naše javnosti v obče. Mi dobivamo po čitanju rečenega dopisa utis, kakor da hočejo dopisniki — tako med vrstami — izrehati rahlo očitane tudi na našo adresu, češ, da vsprejemamo dopise, ki so si v navskrižju po svojih trditvah in po svoji tendenci. Takov je vtis, ki ga dobivamo po čitanju tega dopisa, če pa se motimo, prosimo oprostjenja.

Vidi se nam potrebno, da nekoliko reagujemo na tako očitane zato, ker je tudi drugih občin, ki imajo slične homatije in glede katerih prihajajo javnim listom slični slučajji in slične neprijetnosti.

Homatije in prepiri v Dekanih imajo svoje vzroke v lokalnih interesih, v lokalnih razmerah in — ljudeh! Od uredništva javnih listov vendar ni možno zahtevati, da bodo v vsaki slovenski občini poznali vsako zadevico in vzroke njenemu postanku; še manj je možno zahtevati od njih, naj poznajo srce, dušo, obisti in — namene vsakega občana v vsaki slovenski občini.

Sleheri dopisnik, ki piše o občinskih stvareh, zatrja in priseza, da piše v interesu javne blaginje in napredka občine. In uredništvo priobčuje dopis, uverjeno, da bo to koristno za dobro stvar. Potem pa prihaja drug dopisnik, ki istotako slovesno zatrja svoje dobre namene in oporeka vsemu, kar je trdil prejšnji dopisnik. Kaj naj stori uredništvo? More-li vedeti: kje je resnica? oziroma: kdo res dobro misli za javno stvar?! Uredništvu ne preostaja drugzega, nego, da se ravna po načelu Audiat et altera pars, pa pusti, naj zvoni obe plati zvona! Tako prihaja, da javni listi prinašajo o eni in isti stvari različno glaseča se mnenja in dopise, ki so si navskrižni po svojih trditvah in svoji tendenci.

Radi tega pa ne zasluži uredništvo nikakega očitanja morda — nedoslednosti, ali neiskrenosti ali nelojalnosti...

Ali čisto prihaja še le pozneje do še hujih neprijetnosti za uredništva. Včasih dobivajo prepiri v listih o občinskih stvareh dimenzije, ki niso v nikakem razmerju z važnostjo stvari in z interesom, ki ga more imeti širša javnost za take prepire, a forme polemik postajajo včasih take, da naravnost zastrupljajo življenje v dotični občini. Tu navstaja za uredništvo neizogibna dolžnost, da spusti globoko doli zatornico pred to povodno.

Gorje! Sedaj so še le vsi križi doli na — obeh straneh, posebno pa na tisti, ki je bila prva, da jej je reklo uredništvo: dovolj je!! Uredništvo ima zamero na obeh straneh!

Toliko smo spregovorili, da vidi javnost, kake nepravilnosti prinašajo uredništvom lokalni prepiri v občinah. Spregovorili smo, da se ob tej priliki obrnemo do vseh resnih in treznih mož po naših občinah po deželi z iskreno prošnjo, naj lokalnih občinskih preprirov ne zanašajo v javnost, dokler ne zahteva resničen javen interes, in naj se — če je že navstala taka potreba — strogo drže resnice, da pišejo le na način, ki naj boljše in popravlja in ne zastruplja!!

Pojasnili smo, kako da prihaja to, da listi čisto priobčujejo poročila, ki so si v navskrižju med seboj. Radi tega jim ni smeti ničesar očitati, ako gre v dotičnem sporu le — in to je navadno — za navskrižja lokalne gospodarske in osebne naravi, in ne za kakov naroden ali političen princip, ki je obvezen za uredništvo.

Popoludanski izlet, ki ga je priredila tržaška podružnica „Slov. planinskega društva“ predvčerajšnjem, v četrtek, čez Videž v Kozino, je izpal enako svojim prednikom: jako lepo.

Pozivu se je odzvalo mnogoštevilno členov, a posebno pa še, kakor vsikdar, naše čvrste planinke.

Pot od Drage čez Sv. Mihel in Nasirc je nekaj časa še precej priležna, hujša pa pozneje, ko je treba korakati čez strm in skaline pod uplivom pekočega solca do vrha Videža. Pa kaj de to?! Saj se je treba privaditi tudi solcu, kajti kmalu bo treba obiskati tudi naše orjake slovenskih planin in kaj dobro je, če se je človek že preje nekoliko sprijaznil z uplivom solčnih žarkov.

Vrh Videža je poraščen z lepim borovim gozdičem, ki na jedni strani zapira deloma razgled. V senčnatem gozdiču smo po-

legli v prijetni hlad, kajti pekoče solnce je privabilo na potu skoraj slehernemu precej toplo kopel. Vsa družba se je napotila na to po gozdu navzdol proti prijazni Kozini.

Pred vasjo nas je pa presenetil nepričakovani in prisrčni sprejem, ki ga je priredilo pevsko društvo „Venec“ iz Kozine ter štedenjska čitalnica, ki je ta dan priredila svoj društveni izlet z godbo na čelu v Kozino. Prvi je pozdravil planince načelnik pevskega društva „Venec“ a potem predsednik štedenjske čitalnice. Radostnim srcem sta omenjala govornika med drugim nalogo, ki jo vrši slov. planinstvo ne le v povzdigo naših prirodnih divot, ampak tudi v probujanje narodne zavesti. V imenu planinskega društva se je zahvalil načelnik tržaške podružnice. Z godbo na čelu smo odkorakali na lepo odlični vrt, kjer je bilo zbrano nešteto narodov, izlasi iz Škedenja, a tudi iz bližnjih krajev. Ob krasnem pevanju vrle „Velesile“, „Venca“ in sviranjem godbe se je razvila živahna zabava, dokler nas ni pozvala pot na odhod. Slehernemu si pa čital na obrazu izraz zadovoljstva na res lepo in toli ljubeznivo vspelem izletu.

Birma in slavnost. Iz Rojana smo prejeli:

Jutri v nedeljo bo slavilo I. veteransko društvo 25-letnico blagoslovljenja društvene zastave. Slavnost se bo vršila v veliki vojašnici ob 10. uri zjutraj. Ker kmauje zastavi nadvojvodinja Marija Josepina, hoče blagosloviti isto sam tržaško-koperski škof ter je radi te slavnosti birma v Rojano sedaj določena že za 8. mesto na 10. uro zjutraj, kakor je bilo naznanjeno prvokrat.

Uvažuje, da se birma v Rojano vrši le vsako 7 leto, se nam ne zdi opravičeno, da daja ravno cerkvena oblast prednost slavnosti pred svetim zakramentom, kakor je birma.

Zgodno osmo jutranjo uro bi se morda lahko določilo za kakšno majhno, oddaljeno vasico, ne pa za tako veliko in obširno predmestno župnijo (lahko bi rekel mesto) kakor je rojanska.

Iz Boljunca, 22. maja 1906. Bralno in pevsko društvo „Prešeren“ v Boljuncu bo imelo v nedeljo dne 27. maja t. l. ob 9. uri predpoludne v dvorani g. Sancina izreden občni zbor.

Klub jugoslovanskih agronomov na Dunaju si je izvolil za poletni tečaj tekočega šol. leta sledeči odbor: predsednikom: stud. forest. Jos. Vodopivec, knjižničarjem: cand. forest. Rado Kosjeka, blagajnikom: stud. forest. V. Novaka in tajnikom geometra in stud. cult. ing. Drag. Gustinčiča.

Mesto potovalnega poljedelskega učitelja s hrvatskim učnim jezikom razpisuje tukajšnje c. kr. namestništvo.

Dolžnost potovalnih poljedelskih učiteljev so določene v posebnem službenem navodilu in obstoje večinoma v strokovnem potovalnem poučevanju kmetijskega prebivalstva s tem, da mu dajejo poljudna, s praktičnimi dokazili združena predavanja o različnih strokah domačega kmetijstva.

Poljedelski potovalni učitelji se nastavlajo pogodbeno in za sedaj za jedno poskušno leto; oni so pomožni organi c. kr. namestništva in se prideljajo eventualno kakemu c. kr. okrajnemu glavarstvu.

Poljedelski potovalni učitelji dobivajo letnino 1800 kron, stalni potni pavšal 1000 kron, stanovino od 300 kron in pavšal za nabavo književnih in strokovnih pomočkov od 100 kron, kateri prejemki se izplačujejo vnaprej v mesečnih obrokih.

Po preteku vsakih štirih let popolnoma pevoljnega službovanja poviša se gornja letnina in sicer za štiri štiriletnja po 250 kron.

Prosilci za to mesto morajo vložiti svoje zadostno z dokumenti preskrbljene prošnje z dokazom starosti, avstrijskega državljanstva, dovršenih študij, učiteljske sposobnosti za pouk na nižjih kmetijskih šolah, delovanja v kmetijski praksi in jezikovnega znanja najdalje do 24. junija 1906 na c. kr. namestništvu.

Oni prosilci, ki nimajo še izpita sposobnosti, se morajo zavezati, da položijo dotični izpit v teku dveh let.

Umrl je v četrtek upokojeni protestantski župnik in senior Henrik Medicus, v starosti 83 let. Pokojnik je bil leta 1852 do 1903 župnik tukajšnje protestantske občine avg. izp.

Novi kanonik. Preč. g. Josip Pavletič župnik in dekan v Št. Petru pri Gorici je imenovan kanonikom goriškega metropolitanskega kapitelja.

Stavka zidarjev na Reki je končana. Podjetniki so ugodili vsem važnejim zahtevam zidarjev.

Dr. Žitnik sodno preganjan. Imenitni odsek je sklenil dovoliti sodno preganjanje državnega poslanca dr. Žitnika.

Takšni so! Ni jih zagrizenejših nemških nacionalcev, nego so nekateri celovski trgovci in njihovi pomemčurjeni pomočniki. Zjutraj opoldne in zvečer gotovo zmoliijo vsaj po eno kozjo molitvico v čast vsenemškemu „svetniku“ Bismarku. Slovensčina jim tako smrdi, da bi jih kmalu zadušilo, če slišijo slovensko besedo — na ulici. Ali glej, kleka! V njihovih izložbah pa se šopirijo — slovenske ovratnice, ki jih tako radi nosijo naši slovenski fantje. Ha, kšeft je kšeft, in slovensko ovratnico slovenski mladenič tu pošteno slovensko plača, in takrat zna celo najhujši hajlovec skoraj boljše slovenski nego slovenski fant sam!

Telefonski promet. Nova mreža državnega telefona, Rovinj in Mali Lošinj in Sansego prične delovati začetkom junija.

Nagla smrt. Včeraj v jutro je v svojem stanovanju v ulici della Barriera vecchia št. 18, umrl nagle smrti 56-letni delavec Egidij Kovašek. Zdravnik, ki je bil pozvan k njemu, je konstatoval, da mu je počila srčna žila. Truplo pokojnega je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Osumljena. Včeraj je bila aretovana 28-letna vdova Marija F., stanujoča v ulici Commerciale, ker je na sumu, da je pred nekaj dnevi ukradla več komadov obleke v neki hiši v ulici delle Sette fontane.

Roparski napad. Anton Codelli, stanojoči v zagati Gusion št. 3, je prijavil pozno predpinočnim, da so ga malo prej trije nepoznani zlikovci na starem trgu (piazza vecchia) napadli in mu vzeli srebrno uro in istotako verižico, v vrednosti 18 kron.

Nesreča na delu. 45-letni ogljar Ivan Flego, stanujoči v ulici Panfilo Gastaldi št. 2, je včeraj predpoludne delal na neki barki na koncu III. pomola v prosti luki. Z omenjene barke so namreč krcali premog na Lloydov parnik „Salzburg“. Hkratu se je parnik jako nagnil proti barki, a Flego, da bi ne padel, se je vjel za sidrovo verigo. Takoj na to se je pa parnik nagnil na drugo stran, vsled česar se je sidrova veriga nategnila in privzdignila seboj Ivana Flego v višino kakih 7 metrov. Ko je bil Flego v tej višini, so ga pa zapustile moči in padel je nazaj na barko, kjer je obležal v nezavesti. Pozvan je bil takoj zdravnik se zdravniške postaje, ki je konstatoval, da se je Flego v padcu težko poškodoval v notranjosti ter ga dal nemudoma odvesti v mestno bolnišnico.

Koledar in vreme. Danes: Filip Neri, spoznavalec; Milivoj; Dragica. — Jutri: Magdalena Pazzi, devica; Vukasin; Darosava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne +24° Celsius. — Vreme včeraj: lepo, vroče.

Društvene vesti in zabave.

Občni zbor „Tržaške posojilnice in hranilnice“ se bo vršil jutri v nedeljo 27. t. m. ob 11. uri predpoludne v „Narodnem domu“. Želeti bi bilo obilnejše udeležbe, nego je bila zadnja leta.

Jutri popoldne ob 5. uri nas vse kliče narodna dolžnost, da vsi pohitimo v Barkovlje na veselico našega pevskega društva „Zarja“ iz Rojana.

Posebno hvalevredno je, da so k temu društvu v lepem številu pristopili v Rojano bivajoči bratje Čehi (trgovci) ter tako razvili svojo žilavo neutrudno narodno delovanje. Kedor se želi dobro in pošteno zabavati ter ob enem vršiti svojo narodno dolžnost, naj pohiti jutri v Barkovlje.

Vspored je nastopni: 1. H. O. Vogrič: „Jelačić-koračnica“, orkester. 2. H. O. Vogrič: „Ruža i djeva“, mešan zbor s spremljevanjem orkestra. 3. a) H. Volarič: „Gospodov dan“, b) E. Adamič: „Lipa“, poje mešan zbor. 4. Orkester. 5. Jos. Nešvera: „Studentska“, moški zbor. 6. I. Resman: „Fantu“, ženski zbor s spremljevanjem orkestra. 7. Ant. Foerster: „Povejte ve planine...“, moški zbor. 8. Orkester. 9. I. Laharnar: „Svarilo“, mešan zbor z dvosplovom soprana in alta. 10. H. O. Vogrič: „Kodomovja svoja draga tla...“, trio za sopran, alt in tenor iz igre „Chonchon“ s spremljevanjem orkestra. 11. H. O. Vogrič: „Arije iz alegorije“, „Kraljestvo Tvoje!“, veliki mešan zbor s spremljevanjem orkestra. 12. Orkester. II. del. 13. F. F. Šamberk: „Blaznica v prvem nadstropju“, veseloigra v enem dejanju. III. del. 14. Ples.

Odbor pol. društva „Edinost“ bo imel v ponedeljek ob 7½ uri zvečer važno sejo. Gg. odborniki so torej naprošeni, naj se gotovo udeležijo te seje.

»Dramatično društvo« ponovno vabi vse svoje člane in prijatelje, da se v obitem številu udeležijo današnjega občnega zbora, ki se prične ob 8. uri zvečer v društveni sobi v »Narodnem domu«. Uhod iz ulice Geppa. Dnevni red je sledeči: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora itd. 5. Razni predlogi in nasveti.

Tamburaški odsek pevskega društva „Kolo“ se je pravkar ustanovil. Šteje že 35 členov „Kolašev“ in „Kolašic“. Vsprejemajo se tudi gospodje in gospice izven pevskega društva „Kolo“, ki pa si morajo sami oskrbeti potrebna godala. Več je poizvedeti v društvu. Zadnji dan vpisovanja bo v nedeljo od 2. do 4. ure popoldne; pozneje priglasi se ne bo več vsprejemalo. Dosti prostor je v ulici sv. Frančiška, št. 2, I. nadstropje.

CXLIV. odborova seja „Slovenske Matice“ v Ljubljani, bo v petek, dne 1. rožnika 1906, ob 5. uri popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditveni zapisnikov o 143. odborovi seji in o XLII. rednem občnem zboru. 3. Volitev predsednika, I. in II. podpredsednika, blagajnika, ključarjev in odsekov. 6. Tajnikovo poročilo. 7. Eventualia.

V Ljubljani 21. vel. travna 1906.

Fran Levec,
predsednik.

Pevsko društvo „Slava“ pri Sv. M. M. spodnji priredi v nedeljo dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne svoj redni občni zbor z nastopnim dnevnim redom. 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Slučajnosti. 5. Volitev novega odbora.

Po dovršenem občnem zboru priredi pevsko društvo svojo zabavo na vrtu (gostilne g. Jos. Miklavc-a).

Poziv na XIII. redovitu glavnu godišnjo skupščino družbe sv. Cirila i Metoda za Istru koja će se držati u četvrtak, dne 31. svibnja 1906, u prostorijama „Narodnega Doma“ u Voloskom.

Raspored: I. U 9 sati: Sv. Misa u župnoj crkvi u Voloskom. II. Glavna skupščina družbe sv. Cirila i Metoda za Istru u 10 sati prije podne sa slijedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika; 2. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine; 3. Izvješće tajnika; 4. Izvješće blagajnika; 5. Izvješće nadzornoga Vijeća; 6. Izbor nove Uprave; 7. Možebiti predlozi. (Odnosno na posljednju točku dnevnoga reda umoljavaju se ona p. n. gg. skupšinari, koji žele na skupščini postaviti kakav predlog, da ga blagoizvole priopćiti društvu Ravnateljstvu barem tri dana prije skupštine).

III. Zabava s pjevanjem i predstavom, što ju u „Narodnom Domu“, uz sudjelovanje hrv. pjev. društva „Lavor“ iz Opatije, priređuje hrv. dramsko društvo u Voloskom.

Ravnateljstvo

družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru.

Sv. Ivanski tamburaški zbor priredi dne 24. junija veselico s plesom, na katerem bo sviral popoln tamburaški zbor.

Odbor pevskega društva „Kolo“ bo imel danes ob 8. zvečer svojo sejo. Vabljeni so vsi gg. odborniki, ker je važen dnevni red.

Pevsko društvo „Zvonimir“ v Rocolu se udeležijo jutri v nedeljo korporativno prvega koncerta bratskega pevskega društva „Ilirija“ pri sv. Jakobu v Trstu.

»Trž. podp. in bral. društvo« se vsled odborovega odobrenja vdeležijo skupno z vodstvom in odborom slavnosti 25 letnice blagoslovljenja društvene zastave »I. vojaš. vet. društva za Trst in okolico«. Naše ude opozarjamo, da vsak ud, ki se hoče udeležiti mora se skazati z društvenim znakom; tega vdobi v društvu ali pri vstopu.

Slovensko akad.-tehn. društvo „Triglav“ si je na svojem I. red. obč. zboru tek. tečaja, dne 12. maja izvolilo sledeti odbor: predsednik: tehn. Viktor Plehan; podpredsednik: med. Vinko Tanjšek; tajnik: iur. Benedikt Gruden; blagajnik: iur. Milko Hrašovec; knjižničar: iur. Milko Brezgar; gospodar: iur. Konrad Šnid; odbor. namest.: fil. Vekoslav Mum.

Gospodarstvo.

Izvoz in uvoz Avstro-Ogrske.

Glasom sklepnih statističnih podatkov je znašal leta 1905. uvoz Avstro-Ogrske 2213.1 milijonov kron, izvoz 2390.7 milijonov kron, torej skupni aktivum trgovinske bilance 177.6 milijonov nasproti 71.2 mil. leta 1904.

Brzobjavne vesti.

Odsek za volilno reformo.

DUNAJ 25. Odsek za volilno reformo je sklenil, da prične s specijelnim posvetovanjem § 6, ki govori o številu poslancev za vsako deželo in volilnih okrajih. Ministerski predsednik princ Hohenlohe je izjavil, da bo število poslancev po novi predlogi pomnoženo za 40. Od teh jih 14 odpade na Galicijo, 9 na Niže-Avstrijsko, na Češko 2 nemška in 2 češka, na Moravsko in Šlezijo po 1 nemški in 1 češki, na Bukovino po 1 nemški, romunski in maloruski, na Gornje-Avstrijsko 2, na Tirolsko po 1 nemški in 1 italijanski in končno po 1 mandat na Solnograško in Trst (1 italijanski mandat).

Demonstracije v parlamentu.

DUNAJ 25. Medtem ko so se vršile volitve za delegacije v redu, se je v zbornišni dvorani razširjala govorica, da se v parlamentu vrše demonstracije. V resnici je prišlo do spopada med policijo in deputacijo kongresa delegatov avstrijskih trgovcev in obrtnikov, ki so v bližnji mestni hiši imeli proti konsumnim društvom posvetovanje. Deputacija, ki je imela črno-rumeno zastavo, je hotela iti v parlamentarno poslopje, zastavo so pa re-darji zaplenili, vsled česar je prišlo do spopada, na katerem je bil tepen tudi neki policist. Na stotine broječa množica je prodrla kordon, je udrila proti parlamentu in s silo odprla vrata. Med množico se je nahajalo tudi več poslancev, med temi Steiner, Gessman, Axman itd. Demonstrantje so s palicami vdrihali po sipah glavnih vrat, ki so jih razbili. Posl. Steiner je bil ranjen na roki. Vsa prizadevanja poslancev, da bi se množica razšla, so bila zastonj. Še le ko je policija obljubila, da da nazaj zaplenjeno zastavo, so se demonstrantje razšli. Seja, ki je bila vsled tega prekinjena, se je potem zopet nadaljevala. Volitve v delegacijo so se izvršile v popolnem miru.

Italijanski klub.

DUNAJ 25. Po današnji seji odseka za volilno reformo je imel italijanski klub državnega zbora svojo sejo, na kateri je bila sklenjena nastopna resolucija: V ožigled izjave, ki jo je danes v odseku za volilno reformo podal ministerski predsednik, češ, da dobi od dveh Italijanov dovoljenih mandatorov enega Trst, drugega pa Trent in, to vzlic protesta italijanskega kluba proti taki rešitvi, mora klub protestirati, da se ni jemalo ozira na fakične politične, gospodarske in narodne odnose pokrajini Istre in Gorice. Klub vstraja pri svoji zahtevi, da vdobita Goriska in Istra po enega italijanskega poslanca.

Avdijenca.

DUNAJ 25. Cesar je danes predpoludne vsprejel v posebni avdijenci načelnika pruskega generalnega štaba barona Helmutha pl. Moltke.

DUNAJ 25. Avdijenca generalnega lajtenanta Helmuta pl. Moltke pri cesarju je trajala pol ure. Potem je pl. Moltke obiskal generalnega adjutanta grofa Paara in FZM Bolfrasa.

Vojna ladija „Panther“.

DUNAJ 25. Glasom brzobjavnega poročila je vojna ladija „Panther“ dne 23. t. m. dospela v Itsukušimo, kjer ostane dva dni. Na krovu vse zdravo.

Parni mlin zgorel.

ZAGREB 25. Danes po noči je iz do-slej neznanih vzrokov v tukajšnjem parnem mlinu izbruhnil ogenj, ki je uničil vse pod-jetje. Le nekoliko postranskih poslopij je ostalo netaknjenih. Ogromne množice moke in žita so uničene. Škodo cenijo na 3 milijone kron.

S črnogorsko-turške meje.

CETINJE 25. V tukajšnjih krogih se zatrjuje, da je sedaj ob črnogorski meji mir in da je nemire v notranji turški pokrajini provzročil Kaimakam v Vranešu, na čegar ukaz so bile umorjene krščanske žene, otroci in starci. Radi tega ni Turčija protestovala v Cetinjah.

Obisk japonskega brodograja na Angležkem.

LONDON 25. Kakor je zvedel „Daily Telegraph“, ne obišče japonsko brodogrje, pod poveljstvom admirala Togo, Angležko v tekočem letu, ampak še le prihodnje leto.

Poroka španskega kralja.

PARIZ 25. Nadvojvoda Fran Ferdinand, ki bo zastopal avstrijskega cesarja pri poročnih slovesnostih v Madridu, je danes predpoludne dospel semkaj s številnim spremstvom.

MADRID 25. Poročilo, da se je kralj Alfonz peljal svoji nevesti, princesinji Eni

Batemberški nasproti do Angouleme, je popolnoma neresnična.

Trgovina.

Borzna poročila dne 25. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.11—19.14, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.42¹/₂—240.60, Francija K 95.35—95.55, Italija K 94.45—95.65, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.4, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.45—99.75, ogrska krona renta K 95.35—95.65, italijanska renta K —, kreditne akcije K 675.—677.—, državne železnice K 673.—675.—, Lombardi K 132.50—134.50, Lloydove akcije K 755.—765.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenkredit 1890 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 150.50 do 1:250 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	predvčeraj danes
Državni dolg v papirju	100.55 100.55
„ „ srebro	100.50 100.0
Avstrijska renta v zlatu	118.— 118.10
„ „ v kronah ¹ / ₁₀	99.80 99.85
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	89.85 89.95
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	114.25 114.05
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	95.50 95.40
„ „ 3 ¹ / ₂ %	85.55 86.50
Akcije nacionalne banke	1670.— 1659.—
Kreditne akcije	675.— 673.25
London, 10 Lstr.	240.40 240.32 ¹ / ₂
100 državnih mark	117.25 117.15
20 mark	23.47 23.46
20 frankov	19.12 19.12
100 ital. lir	95.55 94.50
Cesarski cekini	11.32 11.32

Pariška in londonska borza.

PARIZ: (Sklep.) — Francoska renta 98.75, italijanska renta 105.50, španski exterior 96.75, akcije otomanske banke 639.—, Menjice na London 251.95.

PARIZ: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi 140.—, unificirana turška renta 95.40, avstrijska zlatna renta 99.40, ogrska 4¹/₂% zlatna renta 97.30, Länderbank —, turške srečke 114.75, pariška banka 15.98, italijanske meridionalne akcije 804.—, akcije Rio Tinto 16.70 Mlačna.

LONDON: (Sklep.) Konsolidiran dolg 89¹/₁₆ srebro 31¹/₁₆%, Lombardi 5¹/₁₆%, španska renta 96¹/₁₆%, italijanska renta 105.—, tržni diskont 3¹/₁₆%, menjice na Dunaju —, Mirna.

Tržna poročila 25. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K — do K —, rž za maj „ do —, oves za maj od K — do —, koruza za maj K 12.86 do K 12.90.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje dobro, tendenca trdno vzdržano. Prodaja: 45.000 met. stot. za nekoliko stotnik višje. Druga žita nespremenjena. Vreme: lepo in vroče.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 36¹/₁₆%, za september 37¹/₁₆%, za december 38.—, za marec 38¹/₁₆%. Mirno. — Kava Rio navadna loco 38—40, navadna reelna 41—42, navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za maj 15.80, za junij 15.50, za julij 16.—, za avgust 16.20, za september 16.30, za oktober 16.65. — Slabotno. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 45.25, za sept. 46.—, Stalno. New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave. — Stalno, nespremenjeno, do 10 stotnik nižje. — Prodaja: 3000 vreč.

LONDON. Sladkor iz repe surov 7¹/₁₆ Sh. Stalno.

PARIZ. Rž za tekoči mesec 15.25, za junij 15.50, za julij-avgust 15.75, za sept.-dec. 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.55, za junij 23.65, za julij-avgust 23.30, za sept.-dec. 22.20 (stalno). — Moka za tekoči mesec 30.20, za junij 30.35, za julij-avgust 30.55, september-dec. 29.30 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 59.—, za junij 59.—, za julij-avgust 59.50, za sept.-dec. 60.75 (mirno). — Spirit za tekoči mesec 42.—, za junij 42.—, za julij-avgust 41.75, za september-dec. 38.50 (trdno). — Sladkor surov 88° uso nov 21¹/₁₆—21¹/₁₆ (mirno) bet za tekoči mesec 24¹/₁₆%, za junij 24¹/₁₆%, za julij-avgust 24¹/₁₆%, za oktober-januvar 26.—, (stalno), rafiniran 56.—56.50. — Vreme: nestanovitno.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 25. maja:

Ivan Dür, trg., ZAGREB; Alfred Picina, trg., PRAGA; Wencel Masék in družina, tovarnar PRAGA; Moric Najdenoff s soprogo, stotnik, SO-FIJA; Hinko Stibul, zasebnik, GORICA; Fran Mareš, potov., BRNO; Ivan Suhadobnik, drž. žel. služabnik, RIHEMBERG; Ludvik Schmied, drž. žel. uradnik, DUNAJ; Adolf Leitgeb, drž. žel. uradnik, OLMUTZ; Regina Fartel, zasebnica, REKA; Artur Lebenov, zasebnik, MOSKVA; R. Hadj, trgovec, LONDON; Herry Ladgulis z družino, rentier, BOMBAY; Edulgy Monpeer z družino, rentier, BOMBAY.

Podpisani lastnik gostilne

„Andemo de Menigo“

v ROJANU, ulica Montorsino 17, kjer se ustavi tramway

se zahvaljuje sl. občinstvu za mnogobrojen obisk, s katerim ga sedaj počešča ter za mnogobrojne izraze zadovoljnosti glede postrežbe, in naznanja ob enem slav. občinstvu, da ima na razpolago najbolje istrsko vino lastnega pridelka po 36 nvč. liter (za družine po 34 nvč.), refošk v buteljkah, kraški teran po 52 nvč. l., opolo po 36 nvč. (za družine po 34 l.) belo vipavsko po 40 nvč. l. in l. vrste pivo po 26 (za družine po 24) ter izvrstno domačo kuhinjo.

Priporoča se posebno o priliki birme, kakor tudi za nadaljne obilne obiske.

Udani Dominik Vivoda.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Pod zelo ugodnimi pogoji je na prodaj lepa

enonadstropna hiša

z lepim sadnim vrtom na Tržaški cesti št. 33. Hiša s pritliklinami je bila l. 1905 sodno cenjena na 40.700 K in se za to ceno tudi proda.

Pripravna je posebno za letovišcarje ali penzioniste.

Pojasnila daje lastnik Mihael Puc na Colu št. 27 pri Tomaju.

Podpisani lastnik gostilne

Hiša na prodaj

v Trstu, ulica Farneto štev. 9

Ponudbe naj se določijo na lastnika

Tomaža Tomc

v Moravčah pri Domžalah

(Krajsko)

Osebni kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorcij društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijev daje brezplačno. Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.

O priliki birme

se je oglasiti edino le v novi trgovini

G. Kehiayan

TRST, Corso štv. 23.

Velika izbira ur

verzijske, prstanov, priveškov, uhanov z diamanti in brez istih itd. Predmeti so znameniti in najzanimnejši cenami.

Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro. Kupuje in menjava.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque štv. 6. (nasproti Kade Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, peničih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum. Konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa štv. 52. R (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

TOVARNA POHIŠTVA

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; manjši računajo se po 2 stot. besedo; enkrat v teden. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izve Trsta plemenito naroči tak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen, če ni oseba poročna Uravnišča.

Tarifa je naslednja: Na oglas „MALI OGLAS“ in vsakdanje oglasne prevajalnice, ki se plačata s tem, da priložimo besede. Oglas traja vsaj 10 dni. „INERATNI OGLAS“ „Edinosti“.

Na vsaki strani peti pisari bo dajal „INERATNI OGLAS“.

Informacije dajo na, da ba piamu priložena znamka za odgovor.

Prva slovenska zaloga pohištva in tovarna
ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželni sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Dolčiča, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (27)

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpoložljiva kavo, riž, olje

Novi modni salon (Corso štev. 13 I. n.) Zaloga klobukov za gospe. Pariški in dunajski uzorci, po najzmernejših cenah. 455

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furiansko in brskovo. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji do 31. maja zaloga (magazin, premoga in oglja. Več pove „Edinosti“). 605

Na prodaj je po niski ceni do 31. maja 6 sežnjev bukovih drv. Več pove „Edinosti“. 606

Gostilna dobro urejena in na lepem kraju v bližini južnega kolodvora se prodaja. Poblizje se poizve pri „Ineratnem oddelku Edinosti“. 601

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič

Kdor želi zračno stanovanje, veliko ali malo z lepim razgledom, v najlepši legi mesta, naj se obrne na „Ineratni urad Edinosti“. 591

Letoviščarjem se v Podgradu v Istri oddajo v novi hiši z lepim razgledom v najem sobe z vso opremo. Več pove „Ineratni oddelk Edinosti“. 609

V najem se oddajo takoj stanovanja, kuhinja, soba in sobica. Kolonja št. 175 nasproti pekarni. 610

Odda se v najem ali tudi prodaja hiša z velikim hlevom ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta, pripravna za vsako obrt in več zemljišča pod jako ugodnimi pogoji. Več se poizve pri „Ineratnem uradu Edinosti“. 900

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravšem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprati v „Ineratnem uradu Edinosti“. 660

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravših gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja „Ineratni urad Edinosti“. 661

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, šopičev, pokosti parafumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenega sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Tovarna cementnih plošč
ARISTIDE GUALCO
TRST, ulica S. Servolo 2.

Velika zaloga dobro vžezanih cementnih plošč vseh velikosti vrst in barv.

Tovarna in zaloga cementnih cevij.
Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene.
Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po ceni od izurjenih lastnih delavcev.

Ivanka Doreghini
TRST. — Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA
pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.
Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.
Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Kdor išče službo ali kakršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osebje; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži „MALI OGLAS“ v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravljeni v doseg namena.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gospodska ulica hšt. 7., II. nadstr.
v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %
Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpo-vedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojilo: na vknjižbo po 1/2 % na varščino ali zastavo in na menice po 6 %
Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.554.089.13. — Posojila 1.570.810.39. Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101.01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar
Telefon štev. 79.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
zalogo dalmatinskega vina

nahajajočo se
v ulici Torre bianca št. 45
in gostilne
ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71
v katerih toči dalmatinska vina naj-
bolje vrste
Ante Dvornik
trgovec z vinom.

Najfinejše
namizno in jedilno olje
se vdobri pri
narodni zalogi olja
Trg Barriera št. 3. Ivan Millonig, lastnik

Svoji k svojim!
Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga
„Croatia“
stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto ne-premičnih (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnih (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila.
Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst
CORSO štev. 1
Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Authorised School of Languages
učni moderne živeče jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačna pojasnila daja autorizovana šola za učenje jezikov za odrasle in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.
Komfort prve vrste. — — — — — Nad 100 sob.

P. T.
Naznanja se častitim odjemalcem in P. T. občinstvu, da zaloga obleke ulica Arcata št. 1 odpre

Novo tržaško krojačnico
(Nuova Sartoria Triestina)

za izvršitev naročene obleke po meri v ulici Torrente št. 40, I. nadstropje, pod ravnanstvom občeznega krojaškega mojstra gos. O. MARCOLINI. — Toliko zaloga, kakor tudi krojačnica bodo preskrbljene v veliki meri z domačimi in inozemskimi izdelki. — Zaloga ima pripravljenih na izbero veliko število oblek, toliko za moške, kolikor za otroke, po najnižjih in konkurenčnih cenah. —
VIKTOR PISKUR.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 932.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni od zadruge in jih obrestuje po 4 %. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.
Uradne ure: od 9.—12 dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shranje vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštna hranilnični račun 216.004.

Alla città di Trieste
ulica Torrente TRST
prodajalnica izgotovljenih oblek
z lastno krojačnico.

Priporoča se cenjenim odjemalcem radi konkurenčnih cen in radi točno izvršenega dela izkušnega krojača.

FILIP IVANIŠEVIĆ
zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu
v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulica Zudecche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste.

Nova prodajalnica klobukov
David Osmo
v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, razno vrstnih kap za moške in ženske.
Brez konkurenčne cene.

Francesco Slovinsky
železnina

TRST — ulica Torrente 45 — TRST
Izbera železnine za stavbinsko uporabo.
SPECIJALITETA:
ledenice lastnega izdelka, štedilna ognjišča in železne peči.

Osební kredit!

S porokom in brez poroka častnikom, svečenikom, dvornim, državnim in privatnim uradnikom, učiteljem, trgovcem, obrtnikom, trgovskim uslužbencem, gospodim, ki imajo pravico do pokojnine in zasebnikom vsake vrste na 1/4 — 25 let proti mesečnim 1/4 1/2 in celoletnim odplačilom, kjer se ob enem odplačuje glavnica in obresti.

Posebnost: Osební kredit v smislu pariško-dunajske enote (kapitalizacija plače).

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Realni kredit!
od 300 kron naprej na I., II. in III. zastavo za posestnike polja, obresti, hiš na deželi, dvorcev, tovarn, kopališč, mlinov, mineralnih in drugih studencev, kamenolomov in vsake vrste zemljišč od 1/4 dela cenilne vrednosti.

Stavbeni kredit!
Na gradnje vsake vrste v 2—3 obrokih, kakor napreduje gradnja.

Konverzije bančnih in privatnih dolgov. Menice in reeskompti in menjava akceptov za trgovce!

Mi izdelujemo in financiramo načrte novoustanovljenih podjetij. Prevzemamo tehniška in geološka presojevanja po zaprišenih strokovnjakih. Bavimo se s premenitvami obstoječih podjetij v delniške družbe.

Zelo rečno! Hitro! Diskretno po prvorazrednih tuzemskih in francozko-angleških zavodih.

Reference prve vrste!
Zahtevajte prospekt! — Priloži naj se znamka za odgovor!

MELLER L. EGYED
Budimpešta
V. Kőháný-Útca 19/B

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone
Velika zaloga
dovršenih oblek
za
moške, dečke in otroke.
Specijaliteta
finih črnih oblek.
VELIKA IZBERA
delavskih hlač . . . á K 2.40
extra-močne vrste . . . á „ 4.—
Pazite na točnost naslova
Francesco Kalasch
ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone
ulica Arcata 9, vogal ulice del Sapone

Črešnje (Haslame)

sveže in lepe razpošiljam vsaki dan v poštinih košaricah od 5 kg po K 2-20, s povzetjem, nadalje priporočam vsako drugo sadje po najnižji dnevni ceni.

Izvozna tvrdka za sadje
Osman Dželićević
Mostar.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakršno koli vrsto oglasov sprejema „Ineratni oddelk“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polnopravno, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“.

Zaloga
izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

pivo
v sodčkah in v boteljkah, kakor tudi

kvasa
iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode
po ameriških cenah

ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti št. 10.